

ОСВІТНЬО–ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ДИЗАЙН СЕРЕДОВИЩА»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший (бакалаврський)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ В2 Дизайн

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ В2.03 Дизайн середовища

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ХДАДМ
Протокол № 9 від 02 травня 2025 р.

Голова вченої ради

Ректор Олександр СОБОЛЄВ

(підпис)

Освітня програма вводиться
в дію з 1 вересня 2025 р.
Наказ №44-ОП від 02 травня 2025р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Дизайн середовища» з підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю В2 Дизайн, спеціалізацією В2.03 Дизайн середовища розроблено робочою групою у складі:

**Голова проєктної групи
гарант освітньої програми**

кандидат архітектури,
доцент кафедри дизайну середовища

ТРЕГУБ Наталія Євгенівна

Члени проєктної групи:

кандидат мистецтвознавства,
старший викладач
кафедри дизайну середовища

СЕВЕРИН Віктор Дмитрович

кандидат архітектури,
старший викладач
кафедри дизайну середовища

ШАРЛАЙ Олена Василівна

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Експертний висновок **Володимира Погорельчука**, Голови Харківської організації Спілки дизайнерів України, Заслуженого діяча мистецтв України, кандидата мистецтвознавства, професора.
2. Експертний висновок **Ольги Клейтман**, директорки ТОВ «SBM СТУДІО», члена Національної спілки архітекторів України.
3. Експертний висновок **Сергія Ільченко**, головного архітектора архітектурного бюро «Студія Ільченка», доктора філософії з архітектури та містобудування.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Експертний висновок **Володимира Погорельчука**, Голови Харківської організації Спілки дизайнерів України, Заслуженого діяча мистецтв України, кандидата мистецтвознавства, професора.
2. Експертний висновок **Павла Нагорного**, сертифікованого архітектора проєктів фірми ТОВ «Найс-Проєкт», кандидата архітектури.
3. Експертний висновок **Ольги Клейтман**, директорки ТОВ «SBM СТУДІО», члена Національної спілки архітекторів України.
4. Експертний висновок **Сергія Ільченко**, головного архітектора архітектурного бюро «Студія Ільченка», доктора філософії з архітектури та містобудування.

Дана освітня програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Вченої ради Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

1. Вступ

Освітньо-професійна програма «Дизайн середовища» для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності В2 «Дизайн» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Постанов Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікації», від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 347 (далі Ліцензійних умов), від 25.06.2020 р. «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 022 «Дизайн» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 р. № 808, методичних рекомендацій «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації».

Освітньо-професійна програма поширюється на кафедри академії, які беруть участь у підготовці фахівців ступеню бакалавра за спеціальністю В2 «Дизайн».

Позначення, що використовуються в освітньо-професійній програмі:

НРК – Національна рамка кваліфікації;

ІК – інтегральна компетентність;

ЗК – загальні компетентності;

ПК – професійні компетентності;

ПРН – програмні результати навчання;

ЗП – цикл загальної підготовки;

ПП – цикл професійної підготовки;

ЗПВ – цикл загальної підготовки вибіркової частини ОПП;

ППВ – цикл професійної підготовки вибіркової частини ОПП

1. Профіль освітньо-професійної програми «Дизайн середовища» зі спеціальності В2 «Дизайн»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Харківська державна академія дизайну і мистецтв
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр дизайну / дизайнер-виконавець об'єктів середовища
Офіційна назва освітньої програми	Дизайн середовища
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Сертифікат про акредитацію №17584 від 08.07.2025 р., термін дії - 01.07.2029 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	По 01.07.2029 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.ksada.org
2 – Мета освітньої програми	
	<p>Метою ОПП «Дизайн середовища» є формування фахівців-бакалаврів, здатних розв'язувати актуальні проблеми та практичні завдання у галузі дизайну середовища на основі застосування теорій і методів сучасного дизайну та здобутих професійних компетентностей, скерованих на розробку проєктів та реалізацію дизайн-об'єктів засобами сучасних технологій, що сприятиме формуванню гармонійного предметно-просторового середовища життєдіяльності людини.</p> <p>Цілі ОПП «Дизайн середовища» підпорядковані місії та стратегії ХДАДМ на 2021-2026 рр. Місія ХДАДМ – надання вищої мистецько-дизайнерської освіти, генерування та поширення нових знань в галузі дизайну, формування творчих особистостей, конкурентоздатних фахівців крізь призму студентоцентрованого навчання, поєднання в освітньому процесі багаторічного досвіду викладання станкових та пластичних мистецтв з новими дизайнерськими технологіями.</p> <p>Стратегічними цілями в освітньому процесі є сприяння становленню гармонійно розвиненої особистості, яка бере участь в академічному та суспільному житті, і має сучасне бачення</p>

	освітнього, наукового та мистецького простору. https://ksada.org/pdf/Strategiya.PDF .
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність – В2 Дизайн Дизайн середовища
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Забезпечення гармонійного розвитку особистості на основі засвоєння національних та європейських цінностей, удосконалення організації і змісту навчально-наукового мистецького процесу в напрямку забезпечення світових стандартів в галузі дизайну середовища. Ключові слова: дизайн-освіта, дизайн середовища, європейські стандарти, культурні традиції України.
Особливості програми	Особливість (унікальність) даної програми полягає в аргументованому і систематизованому відборі, логічній послідовності компонент ОПП, які формують принципи дизайнерської діяльності у різних типах середовища: інтер'єрному (житловому, громадському, промисловому), екстер'єрному (урбанізованому, ландшафтному) та їх предметному наповненні (інженерно-комунікаційне обладнання, арт-об'єкти, меблі). В програмі підготовки дизайнерів середовища значне місце приділено впровадженню інноваційних інформаційних програм і методів моделювання, дистанційних освітніх технологій та практичних вмінь в процесі виготовлення одиничних об'єктів дизайну у відповідних матеріалах і технологіях (скло, кераміка, string-art, 3D принтерний друк з полімерів, моделювання об'єктів з деревини на верстатах з ЧПК, LED-технології).
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Дизайнер ступеня «Бакалавр» може займати первинні посади згідно з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (із змінами і доповненнями, грудень 2022 р.): <ul style="list-style-type: none"> ▪ 2452.2 – дизайнер інтер'єру, дизайнер меблів, дизайнер промислових виробів та об'єктів; ▪ 3471 - дизайнер-виконавець, дизайнер-виконавець інтер'єру, дизайнер-виконавець меблів, дизайнер-виконавець промислових виробів та об'єктів, колорист (художник), художник-оформлювач, художник з освітлення, художник-виконавець, художник-декоратор телебачення, художник-оформлювач театралізованих вистав, художник-декоратор театральновидовищного підприємства; ▪ 4190 – макетник макетно-модельного проєктування, макетник театральновидовищного підприємства, макетник художніх макетів; ▪ 5312 - оформлювач вітрин, приміщень та будівель, декоратор вітрин;

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2320 – викладач мистецького ліцею; ▪ 3340 – викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін); ▪ 1229.6 – керівник студії, колективу (за видами мистецтва і народної творчості).
Подальше навчання	Можливість продовження навчання за програмами другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Комплексне поєднання лекційних та практичних занять; самонавчання (самостійна робота); авторські методики викладання (презентації, конкурсні завдання, майстер-класи, використання результатів наукових досліджень та інноваційних технологій у змісті ОП тощо).</p> <p>Форми навчання: очна, заочна, дистанційна (на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій), мережева та дуальна (на договірних засадах), система змішаного навчання (наказ № 550-ОС від 08.11.2021 р.). В рамках ОПП реалізується право на академічну мобільність (наказ № 22/Л-ОП від 20.06.2022 р.)</p>
Оцінювання	Система оцінювання включає: поточний контроль, модульний контроль та підсумковий семестровий контроль результатів навчання у формі заліку, екзаменів та екзаменаційних переглядів фахових дисциплін. Навчання закінчується державною атестацією у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи (проєкту) на перший рівень вищої освіти – бакалавр.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 03. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 05. Здатність працювати в команді. 06. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. 08. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 09. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій,

	<p>використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>10. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких прояві недоброчесності. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності та необхідність сталого розвитку суспільства, верховенства права, прав і свободи людини і громадянина в Україні.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>01. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.</p> <p>02. Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну.</p> <p>03. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.</p> <p>04. Здатність застосовувати навички проєктної графіки у професійній діяльності.</p> <p>05. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проєктній діяльності.</p> <p>06. Здатність застосовувати у проєктно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).</p> <p>07. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну.</p> <p>08. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.</p> <p>09. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).</p> <p>10. Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізаціями).</p> <p>11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності. Здатність володіти фаховою термінологією державною й іноземною (-ними) мовами (за професійним спрямуванням), теорією і методикою дизайну, основами наукових досліджень, а також методикою викладання образотворчого мистецтва та дизайну.</p>
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (ПРН)	<p>01. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.</p> <p>02. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.</p> <p>03. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проєкту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.</p>

	<p>04. Визначати мету, завдання та етапи проектування.</p> <p>05. Розуміти і сумлінно виконувати свою частину роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.</p> <p>06. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.</p> <p>07. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.</p> <p>08. Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію.</p> <p>09. Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання.</p> <p>10. Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі.</p> <p>11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.</p> <p>12. Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.</p> <p>13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.</p> <p>14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.</p> <p>15. Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етюдизайну у мистецьких практиках.</p> <p>16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.</p> <p>17. Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).</p> <p>18. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.</p> <p>19. Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</p>	<p>Якісне та кількісне забезпечення професорсько-викладацького складу за рівнем наукової та професійної активності у повній мірі відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на ОПП «Дизайн середовища». Частка науково-педагогічних працівників, хто має науковий ступень та/або вчене звання — 66,7 % ; частка тих, хто має науковий ступень доктора наук та/або вчене звання професора — 33,3 %. Допоміжний персонал (майстри виробничого навчання) забезпечують умови організації лабораторних практичних занять.</p>
<p>Специфічні характеристики</p>	<p>Лекційні аудиторії оснащені мультимедійним обладнанням. Класи-майстерні з рисунку і живопису забезпечені постановочним та</p>

матеріально-технічного забезпечення	освітлювальним обладнанням, мольбертами, натюрмортно-гіпсовим методичним фондом. Оснащені лабораторії: кераміки (піч для обпалу), вітражу (інструменти для обробки і декорування скла, муфельна піч), матеріалознавства та моделювання (3D-принтер). Комп'ютерний клас.
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Бібліотечний ресурс. Інформаційне та наочне забезпечення навчального процесу рідкісними виданнями з відповідних галузей знань: дизайн, архітектура, мистецтво. Навчальний процес на ОПП «Дизайн середовища» забезпечений навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях (конспекти лекцій, методичні рекомендації, навчальні посібники, фахові збірники), а також наочними прикладами студентських курсових проєктів і кваліфікаційних робіт, зразками арт-об'єктів в різних матеріалах і технологіях з методичного фонду кафедри «Дизайн середовища».
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Договори з ЗВО-партнерами за внутрішньою академічною мобільністю в межах України, що введені в дію наказом ректора ХДАДМ № 22/Л-ОП від 20.06.2022 р.
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародні договори з ЗВО-партнерами поза межами України, а також договори про подвійне дипломування.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Положенням академії передбачені умови вступу та навчання іноземних здобувачів вищої освіти. Підготовчі курси з української мови.

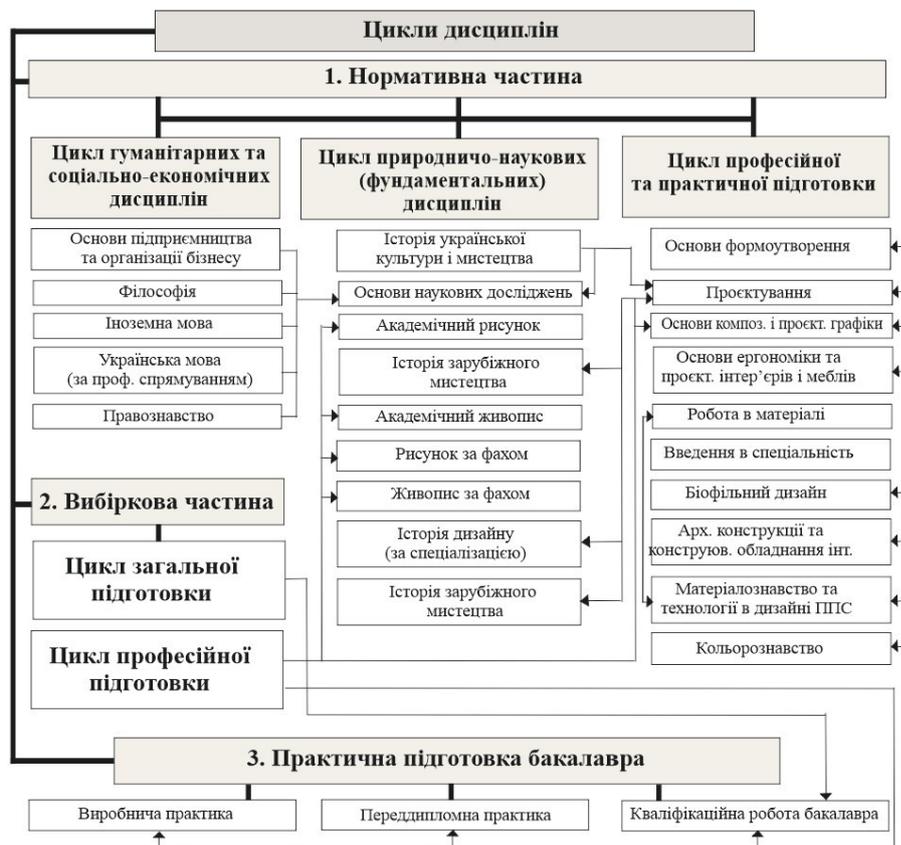
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Таблиця 2.1. Перелік навчальних дисциплін та вид контролю за циклами підготовки бакалаврів за спеціальністю

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Основи підприємництва та організації бізнесу	3	залік
ОК 2.	Філософія	3	іспит
ОК 3.	Історія української культури і мистецтва	4	іспит
ОК 4.	Іноземна мова	6	залік, іспит
ОК 5.	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 6.	Українська мова (за проф. спрямуванням)	3	іспит
ОК 7.	Правознавство	3	залік
ОК 8.	Академічний рисунок	12	екз. перегл.
ОК 9.	Основи формоутворення	3	екз. перегляд
ОК 10.	Академічний живопис	12	екз. перегл.
ОК 11.	Кольорознавство	3	екз. перегл.
ОК 12.	Історія зарубіжного мистецтва	6	залік, іспит

ОК 13.	Історія дизайну (за спеціалізацією)	6	залік, іспит
ОК 14.	Рисунок за фахом	9	екз. перегл
ОК 15.	Живопис за фахом	9	екз. перегл
ОК 16.	Основи композиції і проєктної графіки	12	екз. перегл.
ОК 17.	Проєктування	28	екз. перегл.
ОК 18.	Основи ергономіки та проєктування інтер'єрів і меблів	12	екз. перегл.
ОК 19.	Робота в матеріалі	9	екз. перегл.
ОК 20.	Введення в спеціальність	3	залік
ОК 21.	Матеріалознавство та технології в дизайні предметно-просторового середовища	3	залік
ОК 22.	Архітектурні конструкції та конструювання обладнання інтер'єрів	12	залік, екз. перегляд
ОК 23.	Біофільний дизайн	3	залік
ОК 24.	Виробнича практика	4	залік
ОК 25.	Переддипломна практика	4	залік
ОК 26.	Кваліфікаційна робота бакалавра	5	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	
Вибіркові компоненти ОП *			
<i>Цикл загальної підготовки</i>			
Загальний обсяг обов'язкових компонент		60	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності В2 «Дизайн» проводиться у формі захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження студенту ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр дизайну / дизайнер виконавець об'єктів середовища. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4.1. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в сфері дизайну середовища, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов, із застосуванням певних теорій та методів дизайну. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ (Обов'язкові компоненти ОП)																									
	о	о	о	о	о	о	о	о	о	о	о	о	о	о	о	о	о	о	о	о	о	о	о	о		
	к	к	к	к	к	к	к	к	к	к	к	к	к	к	к	к	к	к	к	к	к	к	к	к		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6
ЗК 1	■				■		■	■	■	■	■			■	■	■	■	■	■	■	■	■		■	■	■
ЗК 2					■	■		■	■					■			■								■	■
ЗК 3				■																						■
ЗК 4	■	■	■	■		■		■	■					■		■	■			■					■	■
ЗК 5	■		■	■			■																		■	
ЗК 6	■		■		■			■		■	■			■	■		■			■			■	■	■	
ЗК 7							■		■			■							■							
ЗК 8				■					■																	■
ЗК 9		■	■					■					■	■			■		■	■	■				■	■
СК 1	■	■					■											■						■	■	
СК 2																■	■		■			■			■	■
СК 3																■										■
СК 4																■	■	■					■		■	
СК 5			■		■							■	■							■						
СК 6	■									■	■				■				■		■	■		■		

field-descriptions-2015-en.pdf

5. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) –

http://www.ehea.info/Upload/TPG_A_QF_RO_MK_1_EQF_Brochure.pdf

6. ESG – <https://www.enqa.eu/esg-standards-and-guidelines-for-quality-assurance-in-the-european-highereducation-area/>

7. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) –

https://www.enqa.eu/wpcontent/uploads/2015/11/ESG_2015.pdf

8. QF ENEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО)

http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/ENEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf

9. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 022 «Дизайн» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України від 13.12.2018 р.

10. Класифікатор видів економічної діяльності ДК 009:2010 [Національний класифікатор України. [розроб. :К. Бугакова, А. Варнідіс, В. Гріщина та ін.]. К. : Держспоживстандарт України, 2010. 42 с.18

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>

11. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 21 червня 2019 р.);

12. Постанова Про затвердження Національної рамки кваліфікацій від 23 листопада 2011р. № 1341 – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>

13. НРК – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>

14. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. ; укладачі: В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А.В. Ставицький, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с.

15. Постанова Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти від 29 квітня 2015 р. № 266 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>

16. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 07 липня 2021 р. № 762 <https://www.kmu.gov.ua/npras/pro-vnesennya-zmin-do-pereliku-galuzej-znan-i-specialnostej-za-yakimizdijnsnyuyetsyapidgotovka-zdobuvachiv-vishchoyi-osviti-i070721-762>

17. Постанова КМУ Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти від 30 грудня 2015 . № 1187

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>

18. Проєкт ЄС TUNING (прикладі: результати навчання, компетентностей)

https://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/documents/General_Brochure_Ukrainian_version.pdf

